

Kjetil Sander presenterer:

estudie.no

Fundamental analyse

Lær hvordan du gjennomfører en fundamental analyse for å sette korrekt verdi på et selskap eller aksje. Den mest korrekte måten å beregne verdien til et selskap på i følge alle teoretikere.

**Skrevet av:
Kjetil Sander**

**Utgitt av:
eStudie.no**

**Revisjon:
1.0 (August 2017)**

Innhold

1	Fundamental analyse.....	5
1.1	Definisjon >> Fundamental analyse?.....	5
1.2	Hva er en fundamental analyse?.....	5
1.3	Formålet med fundamental analyse.....	6
1.4	Når benyttes fundamental analyse?	6
1.5	Rammeverk for fundamental analyse	6
2	Strategisk analyse	8
2.1	Strategisk posisjon.....	8
2.2	Strategisk risiko.....	9
2.3	Strategisk prestasjon	9
2.4	Vekst- og lønnsomhet drivere	10
2.5	Superrentabilitet og strategisk fordel.....	10
2.6	Rammeverk for den strategiske analysen	11
2.7	Ekstern analyse	12
2.8	Intern analyse	13
3	Regnskapsanalyse.....	15
3.1	Rammeverk for regnskapsanalyse	15
3.2	Forarbeid.....	17
3.3	Analysefokus	17
3.4	Analysenivå.....	17
3.5	Analyseperiode.....	18
3.6	Komparative selskaper	18
3.7	Omgruppering av regnskapsanalysen for investororientert analyse ...	18
3.7.1	Trinn 1: Omgruppering av avsatt utbytte.....	20
3.7.2	Trinn 2: Dirty Surplus	20
3.7.3	Trinn 3 – Normale kontra unormale poster	21
3.7.4	Trinn 4 – Drift kontra finansiering	22
3.8	Analyse og justering av målefeil	25
3.8.1	Målefeil mellom korrekt historisk kost og virkelig verdi	25
3.8.2	Målefeil mellom GRS og korrekt historisk kost	26
3.8.3	Målefeil pga kreativ regnskapsføring	26
3.8.4	Justeringer	27
3.9	Rammeverk for forholdstallsanalyse	29
3.10	Risikoanalyse.....	29
3.10.1	Analyse av avkastningskrav.....	30
3.10.2	Evne til å vokse	31
3.10.3	Analyse av lønnsomhet.....	32
4	Fremtidsregnskap.....	32
4.1	Valg av tidshorizont for fremtidsregnskapet	33
4.2	Budsjettering basert på de viktigste verdidriverne	33
4.3	Rammeverk for fremtidregnskapet	34
4.4	Budsjettering og fremskrivning	34
4.5	Usikkerhet ved budsjettering	37
4.6	Steg 1 - Driftsinntekter	37
4.7	Steg 2 - Netto driftseiendeler.....	38
4.8	Steg 3 - Netto driftsresultat.....	38

4.9 Steg 4 - Netto finansiell gjeld.....	38
4.10 Steg 5 - Netto netto finanskostnad.....	39
4.11 Steg 6 – Minoritetsinteresser.....	40
4.12 Steg 7 – Netto minoritetsresultat	41
4.13 Fremskrivning etter budsjetthorisonten	41
4.14 Fremtidsregnskap	42
5 Fundamental verdsettelse.....	45
5.1 Handlingsstrategi	47
5.2 Nåverdi, neddiskonterer og effektiv rente	47
5.2.1 Neddiskonterer og diskonteringsfaktor	49
5.2.2 Effektiv rente	50
5.2.3 Nåverdien av faste kontantstrømmer	52
5.2.4 Annuitetslån.....	53
5.3 Nåverdimetoden (kontantstrømmetoden)	55
5.3.1 NPV (Net Present value).....	56
5.3.2 Free cash flow to equity (FCFE)	56
5.3.3 Free cash flow to firm (FCFF)	56
5.3.4 Kontantstrøm ligninger	57
5.3.5 Kontantstrømbaserte metoder	59
5.3.6 Forutsetninger og bruk.....	59
5.3.7 Eksempel.....	60
5.4 Kapitalverdmodellens forutsetninger og svakheter	61
5.4.1 Svakheter i kapitalverdmodellen.....	62
5.5 Kapitalverdmodellen (CAPM)	63
5.5.1 Formel.....	64
5.5.2 Avkastningkrav - $E(R_j)$	64
5.5.3 Risikofrie renter - R_f	65
5.5.4 Markedets risikopremie - $E(R_m)$	66
5.5.5 Beta - β	67
5.5.6 Meryll Lynch – justering	70
5.5.7 Likviditetspremie.....	70
5.5.8 Formel for marked i likevekt	71
5.6 Egenkapitalmetoden.....	72
5.7 Totalkapitalmetoden (EBITDA)	73
5.7.1 4 trinns modell.....	78
5.8 Dividendemodellen.....	78
5.9 Gordons Growth formel	81
5.10 Residual Income (EVA)	83
5.11 Superprofittmodellen	89
5.12 Avkastningskrav	93
5.12.1 Hva må vurderes for å avgjøre avkastningkravet?.....	95
5.12.2 Markedets risikopremie.....	95
5.12.3 Betaverdien	96
5.12.4 Likviditetspremie.....	97
5.12.5 Intuitiv metode (evt. m/ scoringmodell).....	97
5.13 Avvik fra kapitalverdmodellen – anomalier	97
5.13.1 Hva er anomalier?	98
5.14 Størrelseseffekten og verdieffekten.....	99
5.14.1 Verdieffekten	100
5.14.2 Størrelseseffekten	101

5.15 Arbitrasjeprisingsteorien (APT)	103
5.16 APT modellen og flerfaktormodeller	103
5.17 Fama-French tre-faktor modellen.....	107

1 Fundamental analyse

1.1 Definisjon >> Fundamental analyse?

Mens en teknisk analyse studerer den historiske kursutviklingen for å avdekke når det lønner seg å kjøpe og selge en aksje, er en **fundamental analyse** en:

fullstendig gjennomgang av selskapets verdikonfigurasjon, verdiskapningprosess og markedssystem, basert på en fundamental metode, for å komme frem til en korrekt verdi på selskapets aksjer.

1.2 Hva er en fundamental analyse?

Med fundamentale metoder menes **strategiske analyser** som er basert på **vitenskaplige metoder** og strategiske regnskapanalyser av **finansregnskapet**, for å komme frem til en pålitelig beregning av selskapets fremtidsregnskap, utifra **prognoser** og **fremtidsbudsjetter** som fremskriver selskapets fremtidige kontantstrømmer over den valgte budsjettthorisonen på bakgrunn av den strategiske- og regnskapanalysen.

Deretter verdsettes egenkapitalen enten ved **egenkapitalmetoden** eller **totalkapitalmetoden**, samtidig som **avkastningskravet** beregnes. Når dette er gjort kan vi sammenligne den beregnede aksjeverdien med dagens markedskurs for å komme frem til en god handelstrategi for den aktuelle aksjen. Det vil si en strategi som forteller på hvilke nivåer aksjen bør kjøpes og selges.

Fundamental analyse er den mest grunnleggende verdsettingsteknikken og fokuserer på analyse av selskapets fundamentale forhold, i motsetning til teknisk analyse og **opsjonsbasert** – og **komparativ verdsettelse**.

Siden fundamentale analyser analyserer regnskapdataene til både selskapet og bransjen, er metoden tidkrevende, men gir til gjengjeld langt mer presise resultater enn de andre verdsettelsesteknikkene.